

Familiaren zeregina

Familiak berebiziko garrantzia du eguneroko jardueretarako, mugitzeko, jateko, garbitzeko... laguntasuna behar duten adinduen pertsonen zaintzan; senitartekoen, alabaina, afektu-, emozio- eta harreman-loturak ere eskaintzen dituzte, eta horiek ezinbestekoak dira pertsonaren ongizatean. Lotura horiek, laguntza natural hori, estreseragile fisiko eta mentalei aurre egiteko tresnak dira, indar handia ematen baitute. Gizarte-harremanen kopuruak eta kalitateak, ez senitartekoenak bakarrik, baita adiskide, ezagun eta abarrenak ere, on egiten diote pertsonari, eta osasuna, ongizatea eta bizi-kalitatea hobetzen laguntzen diote.

Familiak, beraz, ez du zaintza hori alde batera utzi behar pertsona zentroan sartzen denean. Egoera bestelakoa izango da, jakina, eta beraz, zaintza-mota ere aldatu egingo da. Gu arduratuko gara pertsona zaindu eta eguneroko jardueretan laguntasuna emateaz; laguntza afektiboa eta emozionala ere emango diogu, bai eta arreta soziosanitarioa eta psikosoziala ere. Familiaren euskarri afektiboa, ordea, ezin du beste inork eman. Egoitzan sartzea familiaren zaintza eta harremana osatuko duen beste alderdietako bat da.

Badira familiartekoa zentzoren batean sartzen duten familiei buruzko gezurrezko estereotipo batzuk, eta aurre egin behar diegu; hala nola:

- Ez da egia zentroan sartu ondoren pertsonarentzat familiak garrantzia galtzen duela.
- Ez da egia zentroetako profesionalak familien ordezkari direla.
- Ez da egia familiek senitartekoen abandonatu egiten dituztela egoitza zentzoren batean sartzean.

Erabiltzaile berri bakoitza, bere senideekin sartzen da gure zentzuetan eta sendia bera ere egoitzaren bizitzan integratu eta moldatzen da. Oso garrantzitsua da pertsona hauen senidearteko harremanen ezagutza. Sendiak bere familiarrekin batera egoitzaren bizitzan parte hartu eta integratu behar du.

FAMILIA EGOITZA ZENTROAN

Gai honen hedadura ikusita, kontuan hartu beharreko alderdirik garrantzitsuenak aipatzen saiatuko gara bakarrik:

Familiak egoitza-zentzoko interbentzioetan duen garrantziaren arrazoia

Abiapuntua garbia da: gizakia errealitate sozial eta familiar jakin bateko parte da. Hortaz, norbait halako zentzoren batean sartzen denean, ez da modu isolatuan sartzen, ez du historia berria hasten, baizik eta:

- Familia jakin bateko kidea izaten jarraitzen du.
- Haren historia pertsonalak jarraitu egiten du: iragana berarekin daroa eta etorkizun berria du aurrean.

■ Aldaketa nabarmena gertatu da lagun horren bizitzan. Bizilekuz aldatu da, zentro batera joan da bizi izatera. Ondorioz, jende berria agertu da bere bizitzan -beste batzuek zaintzen dute-, eta familiaren rola ere aldatu egin da. Horrek ez du esan nahi, baina, egoiliarak hautsi egiten duenik iraganarekiko eta senitartekoekiko lotura. Esan dezakegu, zentroan sartzen denarekin batera, haren historia eta senitartekoak ere sartzen direla. Hortaz, egoiliarra ez ezik, sendia ere kontuan hartu behar du zentroak, ezin baita harengandik bereizi, haren historia osatzen du eta.

“Familia” kontzeptuaren abiapuntuko eredu teorikoa

Familiaren eredu sistemikoa hartzen dugu oinarri. Gehiegi hedatu gabe, kontzeptu hori zehazten saiatuko gara:

- Familia ez da isolatutako elementuen multzoa; osagai guztiak harremanetan daude eta, beraz, batean gertatzen diren aldaketek eragina dute gainerakoetan ere.
- Familia bakoitzak bere arauak ditu, eta horiek zehazten dituzte kide bakoitzaren zeregina eta guztien arteko harremanak.
- Familia bakoitzak bere historia du. Senitarteko guztiek eragin egiten diote elkarri, eta nortasun bakarraren sentimendua konpartitzen dute: arau eta erregela zehatz batzuen inguruan, portaera jakin batzuk finkatzen dira; horiek, indarra hartzen dutenean, etorkizuneko jarrerak baldintzatzen dituzte.

Familiaren rola zentroan

Hori guztia kontuan hartuta, familiaren rola funtsezkoa bezain beharrezkoa da. Familiaren euskarri afektibo hori ordezkazekina da, beraz. Izan ere, nahiz eta zentroan ere laguntza emozionala eta afektiboa ematen zaion, ez da familiarena ordezkatzeko gai, beste maila batekoa delako. Hona hemen familiaren babesaren ezaugarriak:

- Lotura afektiboa, nortasuna, iraganaren eta etorkizunaren arteko kate-maila: entzun, maitasuna eman, familiako erabakietan parte hartu, senitartekoen gertakari garrantzitsuetan esku hartu...
- Laguntza psikoafektiboa eta emozionala: nola dagoen, ondo egokitzen ari den, zer egiten duen... galdetu; zentroan integratzen lagundu eta animuak eman...
- Harremanen eta informazioaren alorreko laguntza: bisitatu, lagun egin, bere errealitatearekin (inguruarekin) harremanetan izan, auzoko gertaeren berri eman, ezagun eta adiskideen albisteak eman...
- Baliabideak eskuratu: behar duena eman edo, are egokiagoa, laguntza eman, behar duena bere kabuz eskuratu dezan.